

Bara restauranger och butiker i Tokyo

"Om du handlar hos mej, lovar jag att äta hos dej!"

Från Dagens Nyheters utsände medarbetare Torsten Ehrenmark

TOKYO, söndag. I Belgien livnar sig befolkningen på att besöka varandras kaféer, påstod Frank Heller på sin tid. Det är också välbekant att kineserna drar sig fram på att tvätta åt varandra. Den japanska ekonomin är mer komplicerad. Den bygger på principen "Om du handlar hos mej, så lovar jag att äta hos dej". Halva stan består av butiker och halva av restauranger. Enda undantaget är Kanda, där antikvariaten ligger vägg i vägg och man på sina håll kan få släpa sig fram ända till 20 meter innan man hittar ett matställe.

Men det är inte alls min mening att skriva om restauranger i den här artikeln. Det blir en annan gång. I dag tänkte jag närmast behandla Japans ekonomiska struktur, ett ämne som kanske låter roligare än det är. Det blir i varje fall inte särskilt roligt att komma hem till familjen och packa upp de tomma väskorna och säga som jag alltid brukar, att det fanns ingenting att köpa där.

Dunkla aningar föresvävar mig att jag får svårare än vanligt att anlägga den troskyldiga blick som annars brukar gå vägen. Vissa uppgifter hemifrån sammanställda med ett uttalande av USA:s olympiska damer att de inte ska gå ut och handla "i Tokyos berömda varuhus" förrän tävlingarna är över, låter mig förmoda att det finns en kvinnlig världskonspiration av minst samma omfattning som den kända manliga. "Du ska få adressen till en bra fiskrestaurang i Valparaiso". Jag har aldrig i mitt liv hört talas om "Tokyos berömda varuhus".

Ja, apropå fiskrestaurang för resten, så om ni till äventyrs skulle kila förbi Nihombashi Kayabacho 2-Chome, Chuo-Ku, så missa inte tillfället att gå in på Imagiku och ta en tallrik tempura. Det är bitar av fisk, räkor och andra skaldjur, friterade i olja, som man doppar i en sis av soja, salt, citron och pepparrot. Minst lika gott som den gamba a la plancha man får i Madrid.

Men för att återgå till ämnet. Japans ekonomiska struktur stöder sig på vetskapen att det finns såväl män som kvinnor. Och barn inte är förglömma. Med utpekade lerat raffinerad har de japanska varuhusen placerat avdelningarna för leksaker och barnkläder omedelbart intill varandra. Mamma som aningslöst går till barnkläderna för att köpa en röd baseballmössa åt sin femårige gosse får strax välja på att antingen bära honom därifrån tjutande och sparskande eller också köpa det visslande ångloket. Likaså ligger butik för kameror och kikare vägg i vägg med juvelerarens pärlbeströdda skyltfönster. Ingen man kan glädja sig åt att köpa en ny

kamera, ty hela tiden plågas han av vetskapen att hustrun sitter hemma och hungrar efter ett pärlhalsband.

Matlusten sjunker ned i tårna

Men hungrig i egentlig mening behöver man aldrig gå och vara länge i Tokyo. Ibland kan man rent av bli mätt utan att äta. De flesta japanska restauranger enstilla med att i ett skyltfönster visas matlaster eller kanske porcellinsmodeller av husets godaste rätter. Japanerna står och tittar på dessa dammiga attrapper med snälvattnet rinnande i mungiporna. Den hedervärde främlingen som inte har några smaksensationer förknippade med förebilderna känner matlusten sjunka långt ner i tårna, i synnerhet inför rishögarna som verkligen ser ut som "ska jag äta eller har jag ätit". Tanken svindlar inför det nästan slippriga infallet att en fransk krögare skulle ställa ut en entrecote av papiermaché. Men den japanska maten består oftast av små kurliga bitar — vitt ris rullat i grönt löv med en bit röd fisk mitt i det vita — så en affär med färdiglagad mat ser ut ungefär som en svensk konfektyrbutik. Det är förmodligen färgerna som lockar japanen att äta, medan en matsedel lämnar honom oberörd.

Detta sagt inom parentes. Det var den ekonomiska strukturen vi skulle tala om. Affärerna är så många att de tar ut varandra. Ögat svindlar redan inför första anblicken av alla basargatorna i Asakusa och man hämtar sig aldrig. Näthinnan bländas inför varusortimentets rikedom, och man famlar och trevar sig fram genom milslånga labyrinter av sidendukar, färggranna dockor, parasoller, kameror, skor, kimonos, klockor, ringar, kostymer, papperslyktor och tygpackar.

Kvinnor kan säkerligen efter fem minuter urskilja de olika föremålen och sätta i gång upphandlingen, men en man måste snabbt rädda sig in i närmaste restaurang, och den är tack och lov aldrig långt från lyckplatsen. Om det

är i Asakusa är chanserna stora att han måste genomgå den välbekanta rituelen att ta av sig skorna.

Äta i strumplåsten är en ritual

I Japan tar man nämligen av sig skorna inte bara när man kommer i tamburen nattetid som hemma hos oss, utan också när man går på restaurang. Ett dylikt beteende hemma i Sverige skulle givetvis medföra oservering. Men detta skapar också en del problem. En engelsman som jag känner här vägrar att ta av sig skorna offentligt, därför att han har ett par tår som står rakt upp.

Vad skröp som helst går att sälja dessa dagar bara det är prytt med de olympiska ringarna. Denna stimulerade köplust åtföljs — säger mig min medfödda civilekonomiska begåvning — av en likaledes uppiggad säljvilja, som det skulle kunna bli svårt att finna utlopp för efter olympiaden om inte regeringens klarsynt nog hade utlovat en efterolympisk löneförhöjning åt de statsanställda. Inga önskar högre att olympiaden ska ta slut än de statsanställda.

Pyjamasbrottning som krigskonst

Jo, kanske kejsrerliga familjen, som i dessa dagar får rycka ut ungefär lika ofta som Tokyos brandkår och förklara det ena med det andra invigt. Här var prinsens och prinsessan Takamatsu och invigde pressrummet genom att klippa av ett rött sidenband, som vi kunde ha knipsat själva, och kronprins Akihito öppnade internationella sportvetenskapliga kongressen, och kejsarparet var med i näst "De krigiska konsternas hall" invigdes. De krigiska konsterna är judo eller pyjamasbrottning, judotals fäktning och sumo, som uttalar "små" och betyder att två stora, knallfeta källar försöker knuffa ut varandra från mattan. En tänkare sa i invigningstalet att "rättvisa är folken och fred i världen kunde nås genom Japans krigiska konst". Det påminner om repliken i "Dr Strangelove" — "inte får ni slås här inne — det här är ju krigsrummet".

Men den här japanska ekono-

Japansk trebarnsmamma på shoppingrund i varuhuset med den minste på ryggen.

miska strukturen, den skulle man kunna skriva hur mycket som helst om, bara man inte bleve så hung-

rig. Jag tror jag kilar ut på stan och tittar mig mätt på en matattrapp.

KOMFORT – en stor nyhet i bäddsoffor Lika säker att ligga i – som skön att sitta i

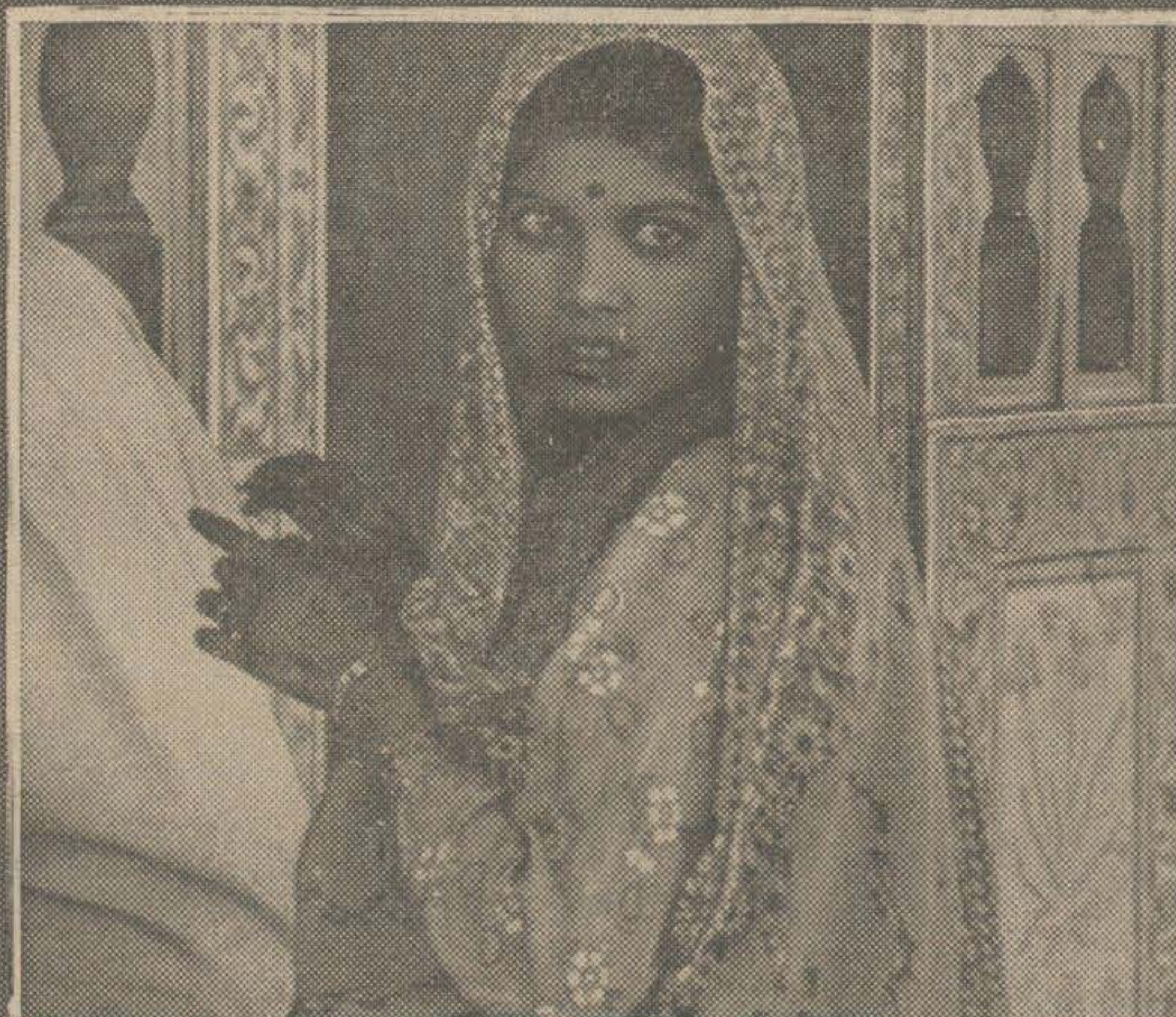
Om Ni bara visste hur bra man ligger i denna bäddsoffa — soffan som gör att man sover skönare och därmed arbetar bättre och blir mera nöjd med tillvaron.

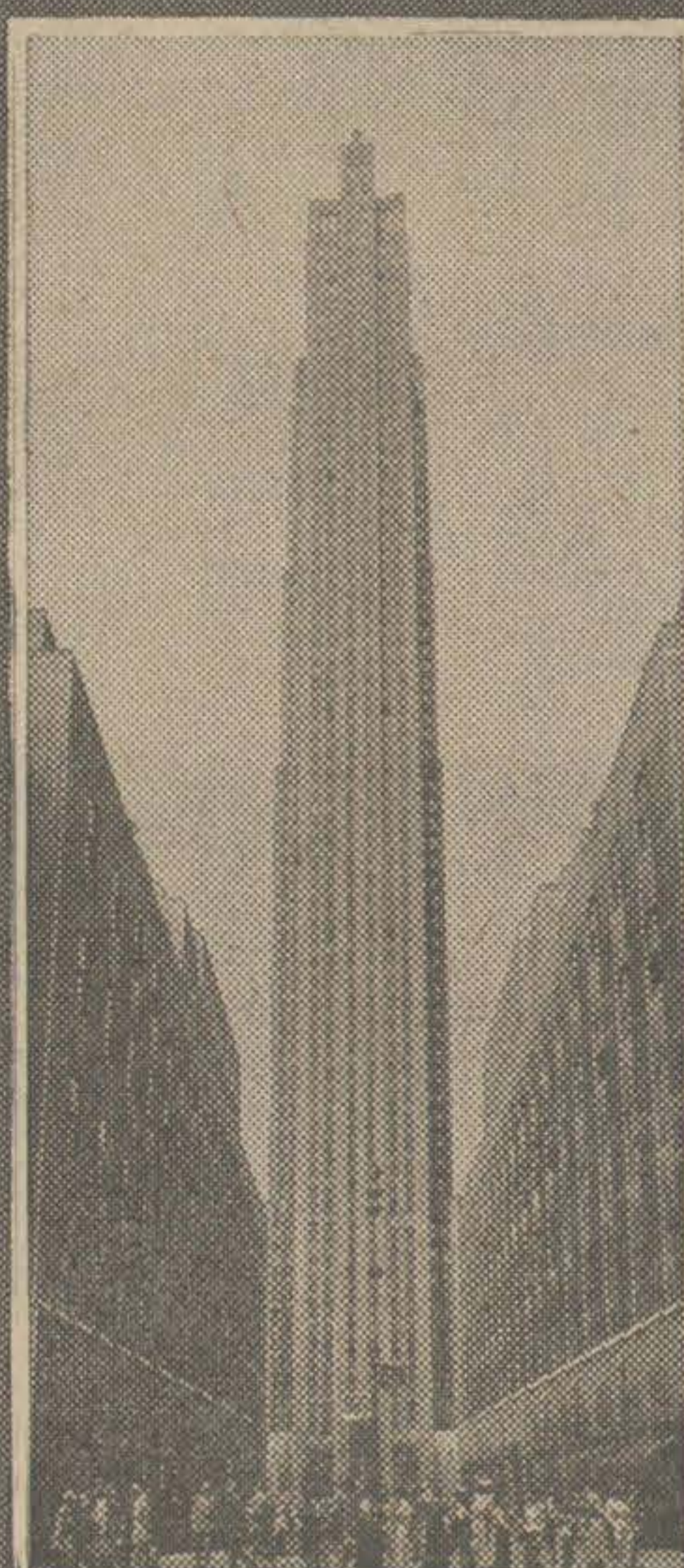
Två eleganta och praktiska möbler i en — en elegant sittskön soffa med två "kungliga" bäddar. SE KOMFORT på vår specialutställning av marknadens förnämsta bäddsoffor och hörnbäddar — samtliga testade och godkända i säkerhet och konstruktion.

KOMFORT—BÄDDSOFFAN med riktiga sängar

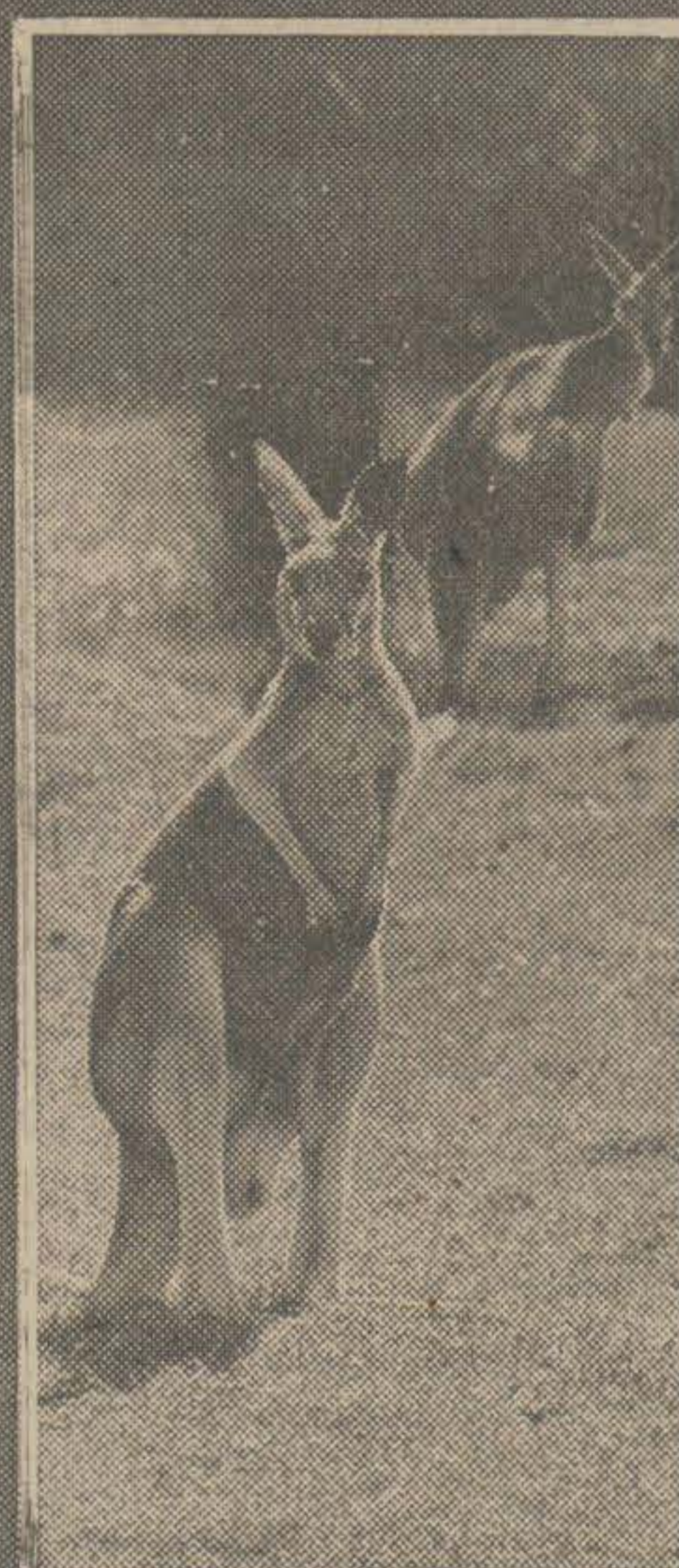
Möbelhallarna Södra Tel. 42 21 76, 43 65 55 Krukmakargatan 3 (hörnet av Timmermansgatan) Måndagar öppet till kl. 20

Orientalens mystik, uråldriga palats och tempel, brokigt liv i basarer och på gator i exotiska städer — mängder av intryck och fångslande vyer får jorden-runt-resenären uppleva. Det kan bli just Ni som får vara med om detta! Försumma inte chansen!

Mitt på Manhattan i New York hittar man Rockefeller Center. Hit löper alla trådar för den världsomspännande ESSO-organisationen.

Vilket land är detta djurs naturliga hemvist? Det är en av de bildfrågor, som ingår i ESSOs jorden-runt-tävling.

JORDEN RUNT PÅ 20 LITER

Tanka tävla vinn-1000 priser i ESSOs jättetävling!

Nu startar ESSO en jättetävling för alla motorister. Tusen priser att tävla om. Första priset är en jorden-runt-resa för två. 2:a-3:e pris är en kryssning till Västindien, en flygresa till Kanarieöarna eller en medelhavskryssning. Fri bensin för ett helt år är också ett av de många lockande priserna! (Se den fullständiga prislistan härintill!)

Så här går det till:
Ni kör in till ESSO och tankar minst 20 liter. Begär då en tävlingskupong för ESSO-tävlingen som samtidigt innehåller alla tävlingsregler.

Observera att varje gång Ni tankar minst 20 liter har Ni rätt till en tävlingskupong. Ju oftare Ni tankar, ju större chans att vinna pris! Ni skall klara två tävlingsuppgifter. Först svara rätt på sex bildfrågor, och därefter med högst 25 ord fullfölja meningerna "Jag skulle trivas ännu bättre på ESSO-stationerna, om ..."

Utförliga tävlingsregler med tävlingskupong får Ni som sagt på ESSO-stationerna så fort Ni tankat minst 20 liter. Lycka till! Kanske blir det just Ni som får åka jorden runt — "på 20 liter"!

Här är alla priserna

1:a pris	Jorden-runt-resa för 2 personer med flyg enligt routen Stockholm — Paris — Rom — Kairo — Bombay — Bangkok — Sydney — Tokyo — Honolulu — Los Angeles — New York — Stockholm och med uppehåll och sightseeing på varje nämnd plats. (Tid ca 30 dagar.)
2:a-3:e pris	Pristagarna får välja mellan
a) Kryssning för 2 personer till Västindien med 1/2 "ESSO STOCKHOLM". (Tid ca 30 dagar.)
b) Medelhavskryssning för 2 personer med Svenska Lloyd. (Tid ca 30 dagar.)
c) Flygresa till Kanarieöarna med fritt uppehåll för 2 personer. (Tid ca 30 dagar.)
Fri ESSO-bensin eller diesel under 1 år, dock för max. 1.200 kronor.
4:e-10:e pris	ESSO-presentkort på bensin eller diesel för 100,-
11:e-25:e pris	ESSO-presentkort på bensin eller diesel för 50,-
26:e-100:e pris	ESSO-presentkort på bensin eller diesel för 50,-
101:a-1.000:e pris	ESSO-presentkort på bensin eller diesel för 10,-

KÖR IN TILL ESSO

BONUS

HÖSTERBJUDANDE

- SVANGBÄDD** 85 cm bredd
Hel framgavel i teak 25 års garanti med bäddmadrass Hel bädd **395:-**
- SÅNGKAMMARSÅNG**
90 cm bredd
Gavlar i spjaltyp vitlackerade 25 års garanti. Med bäddmadrass ... pr st. **310:-**
- SOFFGRUPP** i högklassigt tyg, vackra färger. Teakbelagda armstöd. Soffa + Fåtölj **795:-**
- FÅTÖLJ** i konstläder
Hög modell med nackstöd **225:-**
- FÅTÖLJ** i konstläder
Låg modell **215:-**
- FÅTÖLJ** i högklassigt tyg
Med karmar av bok och nackstöd Hög modell **110:-**
- FÅTÖLJ** i högklassigt tyg
Låg modell karmar av ek **95:-**

KORGSTOL för barn **11:95**

TABURETT rund
Stoppad med Polyeter. Klädd med Teddy. 4 vitlackerade ben **27:50**

TABURETT med stålörnsben
Pressad fanérsits **6:95**

STOR SORTERING AV ALLA SLAGS BORD

POLYETERMADRASS
80x190x5 med avtagbart var **29:75**

PRISBOMB
Polyeterkudde **7:95**

GÖTGATAN 30

Måndagsöppet till kl. 20. Tel. 43 34 00.

Elvaårig pojke överkörd av buss

Med skador i högra lungan och revbensfrakturer ligger 11-åriga Lars Olof Genberg, Sundsvall, på lasarettet i Sundsvall sedan han på söndagen blivit överkörd av en buss i stadens centrum.

Pojken var i sällskap med tre andra pojkar och skulle kliva på en buss som var i rörelse. De tre kamraterna kom in i bussen medan Lars Olof som var sist missade språnget och hamnade under bussens framhjul, som gick över honom. Enligt jourhavande läkaren är det inte någon fara med elvsårningen. (TT, Sundsvall).

Man i motorbåt saknad i tre dygn

En dansk lanthugsarbetare, Flemming Peter Koppetsch, 32 år, bosatt i Klaravägen är försvunnen sedan han på lördagseftermiddagen med en sexton fot lång båt med aktersnurra lämnade Ystad för att bege sig till Kivik.

Han skulle ha kommit till hemmet på lördagskvällen, men då han inte återvänt dit på söndagsmorgonen larmades sjöräddningen av anhöriga. Tullkryssaren i Simrishamn samt räddningskryssarna "N A Båth" och "Gustaf Dalén" har under söndagen varit ute och sökt efter den försvunne men ej kunnat påträffa något spår av honom. Värdet i området är vackert med vindstilla. (TT, Simrishamn)

Parkbesökare rånöverfallen

En 45-årig man som på lördagskvällen hade satt sig på en soffa vid Näckrosdammen i Johanneberg i Göteborg blev nedslagen och rånad på 300 kr av ett par yngre män, 24 och 27 år.

Männen kom fram till mannen och frågade om han önskade att de skaffade honom kvinnligt sällskap. Då han svarade att han ordnade den saken själv blev han nedslagen och framtagna plånboken. Polisen kunde strax efteråt gripa den ene av männen och den andre greps på söndagen. (TT, Göteborg.)

"Blomkvistare" satte fast tjuv

Polisen i Råneå kunde på lördagskvällen gripa en välkänd inbrottsstjuv tack vare hjälp från två "Blomkvistare". Pojkarna — i 12-årsåldern — hade sett hur tjuven brutit sig in i en smidesverkstad.

Den ene rusade i väg och larmade polis medan den andre höll vakt utanför verkstaden. När polisen kom hade förbrytaren märkt att han var observerad och stuckit ut bakvägen. Den vaktande 12-åringen hade emellertid sett vart han tog vägen, varför mannen kunde gripas av polisen. (DN, Luleå)